

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXXI. S. Bartholomæus. Horrida excoriatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXXI.

FESTVM S. BARTHOLOMÆI,

Apost. & Mart.

Pellem pro pelle. Job. 2.

Horrida excoriatio.

Uoties terribile Martyrium, quò vivus olim pro Deo ac pro fide excoriatus est Bartholomæus, animò recurrit, vel oculis obruditur AA. toties illi quoque seu menti seu oculis obversari videntur, quos scimus eadem sub excoriatione animam cum vita posuisse, ita tamen, ut veri Martyris titulum nullatenus participarent, quia tantam corporis laniam & terribilem carnificinam, non quâ Christi sed potius quâ Diaboli martyres exantlarunt, hic unâ crudeliter excruciat, & ibi post horrida fata æternantibus focis & perennibus tormentis adjudicati. Hi quales sint, sine ulterioribus præambulis, & absque ullis suadæ fusioris ambagibus mox detegam. Primus pelle sua per vim ac violentiam exutus fuit Sifannes, urnæ sub Cambyse admotus Judex, sed impius, iniquus.

A.
Multis ad-
huc vivis
detracta est
pellis, ne-
que tamen
Martyres
sunt Chri-
sti sed dia-
boli.

Erat Cambyfes Persarum Rex, omnibus flagitiis coopertus, fratri-
cida, incestuosus, sororum leno, gulæ & abdomini natus lurco, totas
noctes bibendo exurere doctus siphon, ipsa in cadavera ferociens tyran-
nus, in Amasin Ægypti Regem jam tumulo illatum, sed inde denuò
erutum, summè injurius, centum fulminibus dignum caput; hunc ta-
men tot nominibus & titulis execrandum Regem unica virtus subditis
fecit commendabilem, ut Cambysem quantumvis sceleratum, ad astra
usque laudibus extollerent Persæ, & Nili accolæ Ægyptii, Pellæ gens for-
tunata Canopi, quam jure belli expugnavit Cambyfes, ut per subrepti-
tiam sponsam graviter delusâ Majestatis crimen ulcisceretur, Herodoto
(1) teste. At verò qualis hæc virtus fuit, quæ tot inter scelerum por-
tenta laudem peperit & secularem fortunam Tyranno? fuit hæc unica
Virtus *justitia*, vi cujus sibi ac tribunalibus suis de viris æqui justique
amantibus prospexit, & ipse omnes sine discrimine ad alloquium admi-
sit, sua exiit.

(1) Herod.
l. 3.
B.
Rex Cam-
byfes im-
pium judi-
cium pelle
sit, sua exiit.

K k

fit, nullique injuriam per pravos judices illatam unquam passus est abire inultam. Sic animos subditorum lucratus est Cambyfes, ut Regem Justitiæ cultorem impensè laudarent, licet aliis grandibus flagitiis hirteliceret. Nullus major hostis urbi potest incumbere aut provincie, quam si ibidem Injustitia grassetur; hic enim intestinus & domesticus hostis brevi subruet & seditionibus miscebit universa. Sicut regni basis, reipublicæ fulcimentum, ac solidæ quietis fundamentum est justitia, Cypriano (2)

(2) Cypri-
an 12. abul.

(3) Isa. 24.

teste; sic iniquitas & injustitia regnum dissipat, rempublicam enervat, pacem & quietem publicam profligat; unde tandem illud Isaiæ (3) oraculum verificetur: *Dissipabitur terra, & direptione prædabitur, qui transgressi sunt leges, mutaverunt jus.* Possent hæc mille exemplis stabiliri, sed placeat unum tantum vel alterum ex Scripturis haurire. Dico ergo, quod dixi: non potest civitas aut provincia diu felix subsistere, si ibidem publicè prostritam videas justitiam. Legatur hanc in rem ca-

(4) Amos
2.

put alterum, Prophetæ Amos (4) ubi de peccatis agitur Israëlitarum, & publicum illud tot peccatis decretum supplicium describitur; hæc inter peccata ponitur quidem incestus, & idololatria, sed ante utrumque hoc scelus loco omnium primò statuitur *injustitia*, & tanquam potentissima malorum communium causa producit & inculcatur. Volvatur dicti

Capitis versus sextus & septimus: *versu sextu allegantur illi, qui pro argento justum vendebant & pauperem pro calceamentis; tanti sc. pauperem æstimando, quanti solent æstimari veteres calcei, hoc est nihili; versu*

septimo cribrantur, qui aperta pauperum conterunt, seu quod idem dicitur, ita in curiis & forensibus judiciis premunt, ut causâ cadant licet

(5) Isa. 1.

omnium justissimâ. Legatur hunc in finem Caput primum (5) Isaiæ ubi postquam Vates inclamavit, *væ genti peccatrici*, & alia multa de peccatis in genere, & de illorum publicis pœnis disseruit, tandem versu vigesimo primo in terminis *injustitiæ* peccatum commemorat, veluti primum

malorum omnium causam; de idolis aliqua primum mentio agitur versu vigesimo nono. Potuit itaque hoc ex capite apud suos laudem ac

quam mereri Cambyfes, quod Justitiæ tenax Princeps totis viribus inquitatum patronos excinderet, extirparet, adeoque bono publico in

conservando bellè prospiceret. Expertus est hujus zeli ardorem ac rogam virtutem Sisannes impius ac protervus judex; hic cum ab opulento cive pecuniis corruptus innocentem viduam impròbè judicasset; hunc

ocius vivum excorari voluit Cambyfes, ac pelle judicis detractâ impium jussit tribunal insterni; inde filium officio patris admovit dixitque

(6) Herodot.
1. 5.

Memento, quo ex loco judices, & exitio sape paterno. Sic Herodotus (6) & Vag-

& Valerius (7) Maximus. Unicus Sisannes tantos metus pravis judici- (7) Val-
bus incussit, ut nullus ultrâ contra Juris & Justitiæ tramitem sub qua- Max. l. 6.
cunque lucri augendi spe urnam versaret judiciariam. O quam recte ta- c. 3.
lionis lege mulctatus est reprobus judex! decuit omninò, ut qui tot alios
exactionibus & pressuris, fraudibus & imposturis excruciauit, excoria-
vit, exanimavit, atque unâ multos fecit Bartholomæos, ipse quoq; pro
pelle pellem redderet, & vivus pro meritis decorticaretur. O ut Cam-
bylis animum plures hodie terrarum principes referrent, paribus sanè
imò majoribus laudum encomiis suos Magnates subditi extollerent. Vel
unus Prætor impius, vel unus judex iniquus, aut iniquitatis fautor logo-
dædalus, pari cum Sisanne supplicio plectatur, unus talis judex apella-
sat abundè sufficiat, toti urbi, toti provinciæ ad sacras justitiæ leges re-
formandæ.

Ita pariter cum illo egisse dicitur Solymanus Turcarum Impera- C.
tor, cujus operâ usus est in expugnanda Rhodo. Promisit proditori, si Solyman-
victor insulam occuparet memoratam, se ei unam ex filiabus suis quam nus Turc.
vellet, cum maxima dote in matrimonium locaturum; petenti post Imp. pel-
eâ præmium proditori promissum, tyrannus, filiam, more regalis puel- lem detra-
læ gemmis & aurò affaum exornatam, eique dotem propè immensam xit prod-
assignari jussit; cum autem proditor ille velut somniò beatus, dulci gau- tori nomi-
dio gestiret, mox tyrannus ad eum conversus, vides, inquit, me ne tenus
promissis meis stetisse; at verò cum tu Christianus sis, filia autem mea nunc Christia-
sponsa tua, professione sua sit mahometana, procul dubio vos inter no.
rum conveniret; neque mihi ullus mortalium probatur, nisi intra &
extra cutem fuerit Musmannus; nobis autem non sufficere, ut, sicut
ac lingua tenus Christum tuum in trabem actum abnegando, coram me
totâque aula nostra fidem publicè Mahometo jures; sed multò antè
quàm filiam meam in conjugem recipias, deponenda est tibi pellis tua
baptizata simul & incircumcisa. His dictis coram mandavit, ut genero
suo tota cutis detraheretur, & sic deinceps in lectulum denso sale con-
spersum locaretur, unde tandem novam cutem eamque Mahometanam
sponsus reciperet, ac tum demum filiam suam quâ conjugem domum D.
abduceret. Ita proditor ille ludibrio habitus, dignam mercedem perfidiæ gratiam
suar, & præmium proditori commensuratum accepit, inter intoleran- proditores
biles cruciatus & pœnas extinctus. Dedit & hic pœnas tanto sceleri patriæ me-
justissimè decretas; quis enim satis explicet immanitatem, quâ tot a- ni avò gra-
nimas fidei nostræ domesticas in execrabilem Alcoranum devolvit, & villimis
& pœnis ma-
Orco ctati.

Hist. Orco dedit glutindas. Olim exquisitissimo tormentorum genere perfidi proditores confecti sunt ipsis etiam ab hostibus, quibus grata sunt proditio, invisus proditor. Ita quoque Selimus Turc. Imp. Ladislaum Kenezimum, qui Giulam prodidit in Transylvania, vasi clavis oblongis perforato inclusum, dolio de monte per declivia præcipitato, acutus clavis confixit. Hungari quondam hoc hominum perditissimorum genus, palis confixos, volatilium prædam fecerunt, vel vivicombarum mulctarunt. Plus ultra progredi visus est Paulus Kinisius infer. Hungar. præfectus; cum enim præfidiarios milites suos, de Belgrado Turcis prodendo consilia mutuo agitassent, in flagranti deprehensos singulis eorum singulis diebus hædorum in morem verubus affixos & ad ignem affatos, palam fociis devorandos apposuit, identidem eos interrogans, ut palato saperet proditorum caro, ad immanem cruciatum asperitatem convitii accumulandum; novissimum autem eorum, nemine omnium extante, cui cibis apponeretur, lentâ inediâ subdicio confecit, prout Bonfin. sius (8) recitat Bonfinius. Non absimili supplicio pœnas perfidie Hispanis dedit arcis Capuanæ præses Gratianus, à magno Sforcia condemnatus, ut vivus melle circumlitus ex arbore suspenderetur vespertinum crabronumque præda, corvorum pabulum, adhibitis undique excubiis, quæ etiam eminens mortem accelerandam prohiberent. Venet. Cardanum Tergestini castelli præfectum, de præsidii traditione convictum, tormentali machina conclusum, in hostium barbarorum castris subjecto tormentario pulvere exonerarunt. Carolus Magnus Ganetum legatum suum pecuniis corruptum, ut Gallorum aciem Saracenis proderet, Aquisgrani comprehensum, iussit quatuor equis alligari, & in partes distrahi, spectante Belgio & diris omnibus efferum proditorem devovente. Nemo dicat barbaram crudelitatem, quâ patriæ proditor excinditur. Omni tormento major est proditio. Bono publico irreparabile damnum pariunt proditores, tradendo hostibus sanguinem iustum innocuum. *Judicium durissimum his, qui præsumunt*, ipse inquit Spiritus (9) sanctus, seu iudiciò feriantur sine ulla misericordiâ, qui nullâ pauperum, nullâ civium & boni communis habitâ curâ, unam sibi tuisque burfam prodendo faginant, nec anxii nec solliciti, quocumque tandem modò populares animi emacientur. Clementia non est, parcere uni, & alios innumeros in exitium præcipitare per unum. Impia pietas est, quâ flagitia foventur, & damna damnis accumuluntur. Suspectum est patrociniû, quò proditorius actus extenuatur, ut mitius perfidia castigetur; ostendit talis patronus, se commissi sceleris complicem esse, & idem

(8) Bonfin.
L. 3. dec. 5.

(9) Sap. 6.

& idem nefas animò circumferre, pari proin supplicio dignum cum flagratione in flagranti deprehensò. Revertat ad præfens ævum antiqua in patriæ proditores austeritas; publici damni authores publicis iisque gravissimis pœnis excarnificentur, unde omnes alii justum horrorem concipiant, & ante millies pro patria mori statuunt, quàm hostibus vel in minimo gratificari. Pari pœna deartuati essent, qui gallica lue hanc in horam infecti, & lucri gratiâ in omnem perfidiam abjecti, jam arces & præsidia, jam acies totas & evidentes victorias hostium stygiorum efferis manibus consignârunt, pridem pace sua Germani gavisi fuissent.

Huc locorum vel maximè spectat Orentius ille, quem tanquam Ecclesiæ sacrilegum profanatorem Dom. 9. post Pent. præsentis Tubæ ex instituto fulius produxi. Non repeto ibi sat abundè descripta. Id unum hic loci moneo, peccatum in templo commissum, procationem in Ecclesia Dei exercitam, gravem irreverentiam per venereos actus, obtutus, aut cogitatus sacris ædibus irrogatam, ut cum templum petunt lupæ ac lenones formæ causâ ad aram explorandâ, tantum esse peccatum, ut & extirpando justus Deus etiam lictores mittat stygios, qui ex imperio Altissimi his ædium sacrarum temeratoribus cutem detraherent & mergant Avernò, sicut hæc de causa justò Dei judicio à Styge speciosam damam mentiente, excoriatus est vivus Orentius. Ex gravitate pœnæ gravitas culpæ mensuretur. Hæc in templis solo cogitatu patrata flagitia, Chryl. teste (10) non tantum fulminibus, sed etiam gehennæ supplicio dignissima sunt. Isaias certè (11) hoc hominum genus pridem cœlo exclusit: *In terram sanctorum iniqua gessit; non videbit gloriam Dei.* Caveant itaque, ne ulli posthæc has Dei summi Regi-
as, templa nempe & sacella subintrent ea pessima intentione; multis hodie pro dolor recepta, ut videant & videantur. Non peccavit in templo Orentius ab Orco excoriatus, nisi solis oculis & cogitatu cyprio in avernalem damam reflexo, quem cogitatum turpis assensus excepit, & votum visa Venere potiundi; durius ergò judicium ex alto timeant, qui præter cogitatus etiam verba miscent fescennina, procando, lenocinando; judicium verè horrificum eminus prospiciant omnes illæ & illi, qui ex Dei Sacrario turpe faciunt lupanar, & posito pudore ad scandalum usque peccora nudant meretricantes damæ, unde tot oculos in scopulos agi videas naufragio irreparabili perditæ salutis.

Cepi Sermonem hodie à Iudice profano & seculari, cui vivo propter repetitas iniquitates pellem detrahi jussit Cambyfes, claudat hunc ipsum sermonem Judex sacer & ecclesiasticus, cujus summè tragicam catastrophem Vega (12) repræsentat. Competit hoc *Judicis* nomen il-

Kk 3

(10) S. Chry-
sost. ho-
mil. 24. in
Marth.
(11) Isa. 26.
(12) Vega
de Conf.
lis c. 14.E.
Etiam hõc
ævò par
supplicium
ferant pro-
ditores,
& nulla e-
runt bella
&c.F.
Orentio
sacrarum
ædium im-
puro teme-
ratori Or-
cus pellem
detrahit.(10) S. Chry-
sost. ho-
mil. 24. in
Marth.
(11) Isa. 26.

(13) S. Augustin. de Pœnit. (14) Conc. Trid. Sess. 24. c. 5. G.

Etiam Judi-
dici Sacro
Ecclesiasti-
co seu præ-
vo Consci-
entiæ arbi-
tro.

Hist.

lis maximè Aug. (13) teste, & Concil. (14) Trid. qui sacris prædican-
tribunalibus, & animas hominum seu potius conscientias eorum mo-
derantur Confessarii titulò. Sacris hæcè Judicibus ex officio incum-
bit, sine personarum respectu grandium peccatorum numerum inve-
stigare, omnes circumstantias accuratè perpendere, ferum commisso-
rum dolorem inculcare, firmum emendationis propositum urgere, pro-
ximas peccandi occasiones profligare, tam famæ quàm mammonæ re-
stitutionem promovere, paratam ad hæc omnia pœnitentem reddere,
contumacem aut luridum absolutione negata dimittere, prompta la-
tisfacere, saluberrimas pœnitentias tot flagitiis proportionatas dictare,
patris simul & Judicis personam agere, neque ulla grandium authori-
tate, neque ullis divitum fortunis, neque ullis mensæ bellariis ad mo-
torem sententiam inflecti, multò minùs sibiò pietis vultibus, rotun-
dis collaribus, radiantibus capitum tiaris, rosulis, plumulis fascinari, se-
potius pari pretio rustici hireum olentis, quam muscò fetentis animæ
animam aestimare, non minùs promptè pauperem audire, quàm opu-
lentum. Exhibet has probi Confessarii notas ecclesiasticus judex: sa-
va res: sui & pœnitentis sui animam salvabit; at verò pravorum ju-
cum impiam classem adaugeat, qui activè & passivè malè audiat, qui
oculis vel caligantibus vel conniventibus nihil unquam exanimet, ma-
los simulationum angulos excutiat, nullas occasionum pedicas præci-
dat, nullum acriùs reprehendat, nullum timorem incutiat, nulli absolu-
nem denegat, sed eadem turpitudinis cloacâ mersum impunè abire per-
mittat, nulli vel famæ vel mammonæ restitutionem imperet, scelera
enormitatem non ostendat, quàm diminuat, gravissima scelera, & fra-
dala verè decumana excuset, eaque velut culicem deglutiat, ac solo pa-
nitentium numerò ac confitentium gaudeat affluxu, sibi que impensè
applaudat, si hoc unum ipsius tribunal à magnis pariter & à parvis, à
doctis simul & indoctis, à viris & à feminis, à lupis & à lupambulis gra-
di numero sine ullo confitentium fractu obsideatur &c. Talis sanè est
quam summè noxius judex Justum Numen provocabit, ut multiplex
sacrilegium grandibus pœnis proscindat, & tam reprobam conscientiam
judicem stygiis justitiæ lictoribus excoriandum tradat & excarnifican-
dum. Prostat ergò rei hujus evidens exemplum in Vega, quod non
in salutem confitentium & confessiones audientium coronidis laudè
denter propono.

Fuit avito stemmate nobilis Satrapa, qui sicut vidit se pluribus
illis nominis & sanguinis, muneris & officii dignitate præcellere, ut
quidvis sibi in quosvis licere credidit, pessima persuasione huic adha-
serat.

seculo multis locis recepta, Nobiles ubique vivere posse exleges, & licitum huic hominum generi esse, quidquid collubitum est, Decalogum adeo non pro illustri sanguine, claris scriptum esse palatinis undique exemtis, sed pro plebe tantum atque ima hominum sæce; his astra precibus pulsanda, his fame ac inedia corpus emaciandum, ut per arctam & angustam portam cælos penetrent, avitæ nobilitati diu noctique sidera patere, quidquid agant homines isti, certos esse de sua beatitudine &c. at vereor, ne totò aberrent cælo, cum tot & tanta de cælo penitus novo vana sibi somnia fingant. Nobilis iste, de quo dicere ceppi, gyaris quidem & carcere digna perennibus ausis tentavit, interim pro mundi hujus genio noluit videri, qui esse voluit. Amabat scelera; & amata liberrimè patrabat, neque tamen se sceleratum vel haberi vel dici sustinuit, vitiò passim impiis usitatò; eum in finem arctam familiaritatem cum suo conscientia judice contraxit, quem iteratis vicibus invisere & suas in ædes solitus est invitare; publicè etiam visus sacra in tribunali animos expiare, unde à nonnullis rerum ignaris & simplicioribus arbitris famæ laudabilis nomen retulit, ab aliis contra fallax hypocrita mille diras recepit. Novit apprimè sacer Judex, quantus nequam sub hoc fucata pietatis sipario delitesceret, sed tacuit, & scelerum portenta dissimulavit. Quoties nobili placuit, ad vota sua factum reperit Confessarium, mutum nempe & quasi elinguem ac sua cum miserrima absolute Nobili suo gratificari accinctum. Nullum Mammonam suos iussit ad heros reverti; nullas peccandi occasiones sustulit; nullam crisin in apertam fraudandi & harpagandi, græcandi & procan di libidinem detonuit, sed byssimis semper verbis à se dimisit confidentem Mæcenatem, ei certam criminum veniam à cælo aggratulatus, si modò pergat sua in pauperculos (ipsum nempe & socios fratres) larga & paterna manu dilargiri: quasi verò licitum foret furari & prædari, ut ex furto corrasis stipem possis largifluam in egenos erogare: quasi verò licitum foret corium alutario sublegere, ut inde valeas nudos pedes vestire. Ut ne fructu suo elemosina privetur, ex proprio dari debet non ex alieno. Deus ipsis ne quidem aris suis immo ata recipit, si per fraudes fuerint & rapinas obtenta. Scimus Sacras etiam ædes ex Mammona ædificatas Altissimi Numinis imperio per Orcum dirutas esse. His interim fucis & Confessarii palpis sua in pravitate ita firmatus est fictus pœnitens, ut ne quidem de restitutione, aut sui seria emendatione unquam cogitaret, pessimè persuasus salva esse omnia, si modò sua obiter flagitia in aures gratissimi hujus & mollissimi Radamanti deponeret. Ita nec avaritiæ, nec luxuriæ, nec gulæ, nec acedia unquam diem

dixit

dixit Nobilis iste, fautor potius & ampliatus scelerum quam serius dissipator ad quorum ampliationem multum contulit is ipse, qui ex officio debuit omne scelus profligare. Explevit tandem scelerum suorum mentiram Deumque ad vindictam Nobilis provocavit. Mortuus est & quidem sine sacris mortuus est fatō inexpectatō. Funus nobile tanquam optime de sacris capitibus meriti Satrapæ templo illatum est; at divinis ex more peractis, subito spectante hominum caterva suo è tumulto funus profiluit, & recto tramite ad confessionale contendit, quod novit à suo conscientie arbitro occupari; hunc ita in patenti Ecclesia affatus est presens Spiritus: & cur mihi veritatem obvelasti? cur pestilenti conniventia tua confessionis integritatem evertisti? absolutio per te mihi data, omnis fuit irrita & nulla; post tot & tanta sacrilegia hinc te duce, te promotore in luto scelerum ad ultimum usque spiritum, & idèò sententiam tuli damnationis sempiternæ; æquum adeo fuerit quia tu scelerum meorum pars omnium maxima exitisti, nunc etiam pars has poenarum. His dictis irruit in eum toto impetu eumque à capite ad calcem excoriavit; ita vivus pati cepit teterrimæ stygis tormenta, quibus etiam immortalis à corporis totius horribili laniatione avernalem carnificinam defluxit, socius poenæ futurus, qui fautor erat culpæ. Hæc horrida historiae summa, quam suo Confessionali inseruit Vega.

H.
Sapient
malo alie
no molles
Confessa
rii, ac si
mul rei
poeniten
tes.

Eant modò Procerum palpones & aliorum scelera foveant dissimulando. Nulla crisi flagitia proscindant taciturni mitiones! cuius tōmerè suam absolutionem impertiant molles confessarii! reos grandium flagitiorum miti suada excipiant, lucri ac mensæ gratiâ decumanas poenitates retundant! vident modò, quæ fata maneant etiam Confessionarios & ecclesiasticos iudices, si plus mundi genio, quàm Deo deferant & conscientie. Eant modò etiam ipsi Poenitentes, & de acerba sacrorum iudicum conquerantur, obmurmurent sacris animorum abstris, si ex officio urgeant restitutionem, & petulanter relapsos vana manibus dimittant. Hoc ex iudicio non tantum salus pendet iudicantis sed etiam iudicantis. Alterius culpa Iudici sacro imputatur, & pariter cum reo poena involvitur, quisquis hic loci sacro Tribunali & iudicaria potestate abutitur. Amens fuerit, qui alterius in gratiam seipsum spoliat divinâ. Stupidus fuerit, qui ut corpori putido sit benè, iudicat male, iudicium sibi manducans & bibens &c. miserum, horridum, irrevocabile. Me mea tam sævis subducat vita caminis!

Dixi.

CON